

Posudek magisterské práce Šárky Nemešové : „K problematice odpovědnosti jedince v současné době“

Kolegyně Šárka Nemešová si za téma své práce zvolila jistě velmi důležitý problém v dnešní složité společenské situaci, a to problém lidské odpovědnosti. Tento problém je možné jistě vnímat z mnoha hledisek – etického, antropologického, politologického, právního, historického, religionistického, sociologického i filosofického. Autorka se rozhodla pro kombinaci hlediska filosofického a politologického, s tím, že díky myslitelům, o jejichž názory se opírá, se do popředí dostává náboženský a mravní aspekt této složité otázky.

Výběr autorů, o něž se ve své práci opírá, považuji za velmi vhodný, třebaže mi v textu práce i v použité literatuře chybí myslitel, který se touto otázkou zabývá speciálně, tj. Hans Jonas. Jak sama autorka v úvodu své práce připomíná, při výběru se řídila především možností srovnat představy o odpovědnosti u dvou filosofů, kteří jsou si postojově blízcí – to se týká Levinase a Bubera, a potom provést srovnání s někým, kdo se na celou problematiku dívá ze zcela jiného úhlu, s F.A.Hayekem. Ve své práci staví na rozboru jejich názorů, který je správně opřen přímo o jejich díla, a to je jistě třeba ocenit. Problematické však bohužel je, že její text daleko spíše připomíná výpisky z četby těchto autorů, než samostatnou interpretační práci s textem. Kdyby dala do závorek všechny citáty a neoznačovala je pouze odkazovým číslem poznámky, ukázalo by se, že na mnoha stránkách její práce tvoří citace většinu. Přesto, že tato část práce představuje její dvě třetiny, je ale jen teoretickým uvedením do problematiky, o níž podle mého mínění, ale i podle názvu práce, jde především. Je jím výchova k odpovědnosti.

Druhá část práce je opřena o další autory a jinou práci s texty. Zde se autorka více snaží o vyjádření vlastních postojů a o vyargumentování své hlavní teze, že přijetí odpovědnosti úzce souvisí s nalezením smyslu života. Toto pochopení nám umožní stát se svobodnými prostřednictvím toho, že budeme schopni a ochotni přijmout jinakost druhého ne jako nebezpečí, ale dar. Tato část práce svědčí o zájmu autorky o problematiku, kterou zkoumá, i o její schopnosti samostatného myšlení a tvůrčí práce. Bohužel zůstala tato část pouze torzem, oproti části první. Proto práci k obhajobě sice doporučuji, ale navrhuji klasifikovat ji stupněm dobře.

Při obhajobě by autorka měla odpovědět na následující otázky:

1. Jak podle jejího mínění souvisí pohled na vztah osudu a svobody s chápáním odpovědnosti u M. Bubera?
2. V čem spatřuje důležitost hranic v životě člověka?
3. Jak má vypadat správná citace?

Praha 30.8.2006

M. Blázková
Dr.Miloslava Blažková, CSc.